

יבמות ז

עניין: כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים – חג השבועות

מסילת ישרים פרק כ"ו

ענין הקדושה כפול הוא, דהיינו: תחלתו עבודה וסופו גמול, תחלתו השתדלות וסופו מתנה, והיינו: שתחלתו הוא מה שאדם מקדש עצמו, וסופו מה שמקדשים אותו. והוא מה שאמרו ז"ל (יומא ל"ט): „אדם מקדש עצמו מעט מקדשים אותו הרבה, מלמטה מקדשים אותו מלמעלה“.

ההשתדלות הוא שיהיה האדם נבדל ונעתק מן החומריות לגמרי ומתדבק תמיד בכל עת ובכל שעה באלהיו. ועל דבר זה נקראו הנביאים מלאכים, כענין שנאמר

„דבקה נפשי אחריו כי תמכה ימינך“ ושמענו לפי שאי אפשר לאדם שישים הוא את עצמו במצב הזה, כי כבוד הוא ממנו, כי סוף סוף חומרי הוא ובשר ודם, על כן אמרתי שסוף הקדושה מתנה, כי מה שיוכל האדם לעשות הוא ההשתדלות ברדיפת הידיעה האמתית והתמדת ההשכלה בקדושת המעשה, אך הסוף הוא שהקדוש ברוך הוא ידריכהו בדרך הזה שהוא חפץ ללכת בה וישרה עליו קדושתו ויקדשהו ואז יצלח בידו

והנה, האישי המתקדש בקדושת בוראו, אפילו מעשיו הגשמיים חוזרים להיות ענייני קדושה ממש, וסימנך אכילת קדשים, שהיא עצמה מצות עשה, ואמרו ז"ל (פסחים נ"ט): „כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים“.

גמ' פסחים סח:

נמי מצוה היא דתניא ר' אליעזר אומר אין לו לאדם ב"ט אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה ר' יהושע אומר דחלקהו חציו לאכילה ושתיה וחציו לבית המדרש וא"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו כתוב אחד אומר „עצרת לה' אלהיך וכתוב אחד אומר „עצרת תהיה לכם ר' אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם ור' יהושע סבר חלקהו חציו לה' וחציו לכם: (עב"ם ס"א סימן) „א"ר אליעזר [ד] הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם מ"ט יום שניתנה בו תורה הוא אמר רבה הכל מודים

ו**תראה** עתה ההפרש שבין המהור לקדוש: המהור — מעשיו החומריים אינם לו אלא הכרחים והוא עצמו אינו מתכוין בהם אלא על צד ההכרח, ונמצא שעל ידי זה יוצאים מסוג הרע שבחומריות ונשארים טהורים, אך לכלל קדושה לא באו, כי אילו היה אפשר בלתי כבוד יותר טוב, אך הקדוש, הדבק תמיד באלהיו ונפשו מתהלכת בין המושכלות האמתיות באהבת בוראו ויראתו, הנה נחשב לו כאילו הוא מתהלך לפני ה' בארצות החיים עודנו פה בעולם הזה, והנה איש כזה הוא עצמו נחשב כמשכן, כמקדש וכמזבח, וכמאמרם ז"ל (בראשית רבה פ"ב): „ויעל מעליו אלהים“ (בראשית ל"ה) — „האבות הן הן המרכבה“, וכן אמרו: „הצדיקים הן הן המרכבה“, כי השכינה שורה עליהם כמו שהיתה שורה במקדש, ומעתה המאכל שהם אוכלים הוא כקרבן שעולה על גבי האישים³, כי ודאי הוא שיהיה נחשב לעילוי גדול אל אותם הדברים שהיו עולים על גבי המזבח, כיון שהיו נקרכים לפני השכינה, וכל כך יתרון היה להם בזה עד שהיה כל מינם מתברך בכל העולם, וכמאמרם ז"ל במדרש, כן המאכל והמשתה שהאישי הקדוש אוכל עילוי הוא למאכל ההוא ולמשתה ההוא וכאילו נקרב על גבי המזבח ממש, והוא הענין שאמרו עליו ז"ל (כתובות ק"ה): „כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו הקריב בכורים“, וכן אמרו (יומא ע"א): „ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין“ במקום נסכים, ואין הדבר הזה שיהיו התלמידי חכמים להוטים אחרי האכילה והשתיה חס ושלום, שימלאו גרונו כמלעיט את הגרגרן, אלא הענין הוא לפי הכונה שזכרתי, כי התלמידי חכמים הקדושים בדרכיהם ובכל מעשיהם הנה הם ממש כמקדש וכמזבח, מפני שהשכינה שורה עליהם כמו שהיתה שורה במקדש ממש, והנה הנקרב להם כנקרב על גבי המזבח ומילוי גרונו תחת מילוי הספלים, ועל דרך זה כל תשמיש שישתמשו מדברי העולם אחרי היותם כבר דבוקים לקדושתו יתברך הנה עילוי ויתרון הוא לדבר ההוא שזכו להיות תשמיש לצדיק, וכבר הזכירו ז"ל בענין אבני המקום שלקח יעקב ושם מראשותיו (חולין צ"א): „אמר רבי יצחק מלמד שנתקבצו כלן והיתה כל אחת אומרת עלי יניה צדיק ראשו“.

